

Д.Ю. Ткачук, студ., V курс, гр. МОМ-13, ФЕМ
Науковий керівник – д.е.н., проф. Г.М. Тарасюк
Житомирський державний технологічний університет

ОСОБЛИВОСТІ ОЦІНКИ ЯКОСТІ СКЛЯНОЇ ПРОДУКЦІЇ МЕДИЧНОГО ПРИЗНАЧЕННЯ

Сьогодні підприємства нашої країни роблять продукцію зі скла та кришталю: чарки, келихи, фужери, графіни, глечики, склянки, пивну серію, високимистецькі штофи, салатники, сортові вази, вази для декорації інтер'єрів, парфумерну тару, сулії медичного призначення, що відповідають найвимогливішому смаку.

Актуальність даної теми очевидна, тому що розвиток склоробного виробництва – один зі складових факторів розвитку економіки нашої країни.

До найважливіших властивостей скла можна віднести щільність, міцність, твердість, крихкість, теплопровідність, термічну стабільність, оптичні властивості. Властивості скла звичайно підрозділяють на механічні, електричні, оптичні та хімічні.

Основними чинниками, що впливають на якість скляної продукції є: сировина та матеріали; технологія виготовлення скляних виробів; обробка; машинолінія, з якої здійснюється виробництво.

На основі вказаних вище властивостей здійснюється оцінка якості скляної продукції. Оскільки скляна продукція медичного призначення виготовляється із спеціальної марки скла МТО, то і оцінка продукції здійснюється згідно з вимогами Міжнародних стандартів ISO 9001.

Для перевірки відповідності виробів вимогам дійсного стандарту проводять приймальний контроль. Дефектні вироби, не більш 4 % від партії, підлягають поверненню виробнику. Вимоги до якості та контроль за якістю проводяться згідно з регламентуючими документами – стандартами. На побутовий посуд та вироби зі скла діють такі документи: ГОСТ 30407. Згідно з нормативами цього документа, до якості висувають такі вимоги: за формою, кольором та декоруванням вироби повинні відповідати примірникам-еталонам та їх технічному опису; на вироби, які виготовляють на експорт та вироби разового виготовлення, вимоги встановлюють замовники.

На вироби не дозволяються такі дефекти: оброблені сколки, рідко розташована завилькуватість, пузири у вигляді «серпу» у місцях з'єднання окремих частин виробу та декоративних елементів, переплавлення краю, сліди порушення поверхні, сліди від форм та ножиців, сліди дистірування та полірування, хвилястість поверхні грані, несиметричність сплаву сосуди та донця, кільцевидне потовщення або хвилястість у містах сплаву сосуди та ніжки, ніжки та донця.

Існують різні методи визначення показників якості продукції – вимірювальний, реєстраційний, розрахунковий, органолептичний, експертний та соціологічний методи визначення показників якості продукції. Виходячи з того, що маємо аналізувати зразки товарів з групи «Скляні товари», доходимо висновку, що найбільш оптимальні є органолептичний та вимірювальний методи.

Органолептичний метод вимірювання якості товару відрізняється простотою у використанні та можливістю проведення за різних обставин, не потребує використання спеціального обладнання. Базується на використанні інформації, отриманої у результатах аналізу сприйняття органами почуття: зору, слуху, нюху, дотику, смаку. При цьому органи почуття людини служать приймачем для отримання почуттів, а значення показників знаходять за допомогою аналізу отриманих почуттів базуючись на досвіді та виражають у балах.

Вимірювальний (фізико-хімічний) метод базується на інформації, яку отримують за допомогою вимірювальних пристроїв. Результати вимірювань дорівнюють стандартом, в яких зазначені припустимі значення тих параметрів, котрі аналізуються.

Отже, властивості скляних виробів обумовлюють можливість їхнього використання за призначенням, зручність і надійність в експлуатації, красу і художню виразність. Вони залежать від досконалості авторського зразка, властивостей скла і якості виготовлення виробів. Показниками ряду споживчих властивостей виробів є показники фізико-хімічних властивостей скла. На даний час одним із найбільш реалізованих скляних товарів є група столового посуду, тому що цей товар користується найбільшим попитом у покупців.